

(๒๓)

คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑/๒๕๕๘

เรื่องพิจารณาที่ ๑/๒๕๕๘

วันที่ ๒๔ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๘

ระหว่าง { นายทะเบียนพรรคการเมือง ผู้ร้อง
พรรคดำรงไทย ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคดำรงไทย

นายทะเบียนพรรคการเมือง ผู้ร้อง ยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคดำรงไทย ผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕๓ ประกอบมาตรา ๘๒ และขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารของพรรคผู้ถูกร้องที่ถูกยุบไป จะจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่หรือเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือมีส่วนร่วมในการจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่อีกไม่ได้ภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคผู้ถูกร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕๓ และมีคำสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารของพรรคผู้ถูกร้องในขณะกระทำความผิดมีกำหนดเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคผู้ถูกร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕๔ โดยมีสาระสำคัญ สรุปได้ดังนี้

- ๒ -

ผู้ร้องได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคผู้ถูกร้องเป็นพรรคการเมืองโดยมีคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองตามประกาศผู้ร้อง เรื่อง รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคดำรงไทย ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๕ และต่อมาได้มีประกาศ เรื่อง ตอรับการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารพรรคดำรงไทย ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๕ เรื่อง ตอรับการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารพรรคดำรงไทย ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๖ และเรื่อง ตอรับการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารพรรคดำรงไทย ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

ผู้ถูกร้องได้รับการจัดสรรเงินสนับสนุนตามโครงการและแผนงานจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๑ จำนวน ๕ โครงการ วงเงินจำนวน ๗๒๘,๐๐๐ บาท (เจ็ดแสนสองหมื่นแปดพันบาทถ้วน) และผู้ถูกร้องได้ขอเบิกจ่ายเงินจำนวนดังกล่าวทั้งหมดแล้ว ต่อมาสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีหนังสือ ค่วนที่สุด ที่ ลต ๐๔๐๒/ว ๕๐๖ ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๗ แจ้งให้พรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๖ จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๗ ผู้ถูกร้องได้ส่งเอกสารรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ทางไปรษณีย์ด่วนพิเศษเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๗ และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับหนังสือเมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๗ แต่ปรากฏว่าผู้ถูกร้องได้จัดส่งเพียงแบบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๖ (แบบ ร.ง.๒) ไม่ได้จัดส่งเอกสารหลักฐานประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินดังกล่าวแต่อย่างใด ผู้ร้องจึงอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๒ ประกอบมาตรา ๔๒ วรรคสอง มีหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ค่วนที่สุด ที่ ลต (ทบพ.) ๐๔๐๒/๕๕๕๐ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๗ แจ้งให้ผู้ถูกร้องจัดส่งเอกสารหลักฐานประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ไปยังสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ผู้ถูกร้องได้รับหนังสือ ซึ่งผู้ถูกร้องได้รับหนังสือเมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๗ ครบกำหนดระยะเวลาวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๗ แต่ผู้ถูกร้องมิได้จัดส่งเอกสารหลักฐานดังกล่าว หรือชี้แจงเหตุผลที่ไม่ได้จัดส่งแต่อย่างใด

- ๓ -

ผู้ร้องพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ถูกร้องมิได้จัดส่งเอกสารหลักฐานประกอบรายงานการใช้จ่ายเงิน ที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๖ หรือชี้แจง เหตุผลอันสมควรภายในระยะเวลาที่ผู้ร้องกำหนด ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๒ ประกอบมาตรา ๔๒ วรรคสอง อันเป็นเหตุยุบพรรค การเมืองตามมาตรา ๕๓ จึงได้เสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง

คณะกรรมการการเลือกตั้งมีมติในการประชุม ครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ เห็นชอบให้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้มีคำสั่งยุบพรรคผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕๓ ประกอบ มาตรา ๘๒ และผู้ร้องขอให้มีคำสั่งให้ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้อง ตามประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง เรื่อง ตอบรับการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารพรรค ดำรงไทย ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๕ จำนวน ๗ คน และเรื่อง ตอบรับการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการ บริหารพรรคดำรงไทย ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๖ จำนวน ๑๐ คน จะจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง ขึ้นใหม่หรือเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือมีส่วนร่วมในการจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง ขึ้นใหม่อีกไม่ได้ภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕๗ อีกทั้งปรากฏ หลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าหัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้องมีส่วนร่วม รู้เห็น หรือปล่อยปละละเลย หรือทราบถึงการกระทำความผิดแล้วมิได้ยับยั้ง หรือแก้ไขการกระทำความผิด จึงขอให้มีคำสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้อง ตามประกาศ นายทะเบียนพรรคการเมือง เรื่อง ตอบรับการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารพรรคดำรงไทย ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๕ จำนวน ๗ คน และเรื่อง ตอบรับการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารพรรค ดำรงไทย ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๖ จำนวน ๑๐ คน มีกำหนดเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญ มีคำสั่งให้ยุบพรรคผู้ถูกร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕๘

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องนี้ไว้พิจารณาวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕๑ หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๑ มาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับมาตรา ๕ และมาตรา ๔๔ ให้ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยปัญหาว่ากฎหมายใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้หรือไม่ และตามที่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินและกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง กำหนดให้เป็นอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ แต่สำหรับผู้ตรวจการแผ่นดิน ให้มีอำนาจเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยได้เฉพาะเมื่อมีกรณี que se que เห็นว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญนี้” และวรรคสอง บัญญัติว่า “การพิจารณาและการทำคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎหมายดังกล่าว ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัยที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ เพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อวรรคหนึ่งหรือรัฐธรรมนูญนี้” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๒ บัญญัติว่า “พรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ และส่วนที่ ๕ การใช้จ่ายของพรรคการเมือง และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป และให้นำความในมาตรา ๔๒ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม” มาตรา ๔๒ วรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อครบระยะเวลาการรายงานตามวรรคหนึ่งแล้ว หากพรรคการเมืองใดยังไม่ได้รายงานให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้หัวหน้าพรรคการเมืองรายงานภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าพ้นกำหนดระยะเวลาแล้วยังมิได้รายงานโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้นายทะเบียนโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการเพื่อให้มีการยุบพรรคการเมืองนั้น” และมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในกรณีที่พรรคการเมืองใดมีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรคการเมืองแต่พรรคการเมืองนั้นยังมีสมาชิกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอยู่ หรือในกรณีที่พรรคการเมืองใดไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง หรือมาตรา ๘๒ ให้ยุบพรรคการเมืองนั้น” และวรรคสอง บัญญัติว่า

- ๕ -

“เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามวรรคหนึ่ง ให้นายทะเบียนโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่ามิเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น” ดังนั้น เมื่อผู้ร้องโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่า ผู้ถูกร้องไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๒ ประกอบมาตรา ๘๒ วรรคสอง อันเป็นเหตุให้ยุบพรรคผู้ถูกร้องตามมาตรา ๘๓ วรรคหนึ่ง ผู้ร้องจึงมีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อดำเนินการให้มีการยุบพรรคผู้ถูกร้อง โดยผู้ร้องได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในระยะเวลาสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อผู้ร้องตามนัยมาตรา ๘๓ วรรคสอง แล้ว กรณีจึงเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๓ มาตรา ๘๕ ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๓ และข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๑๗ (๒๐) ศาลรัฐธรรมนูญจึงรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย และให้ผู้ถูกร้องชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับสำเนาคำร้อง

ผู้ถูกร้องได้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ฉบับลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๘ และคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา (เพิ่มเติม) ฉบับลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๘ สรุปได้ว่า ผู้ถูกร้องได้รายงานเงินเหลือจ่ายและส่งเงินที่เหลือจ่ายพร้อมดอกเบี้ยคืนกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองให้ผู้ร้องภายในเดือนมกราคม ๒๕๕๗ และได้จัดส่งแบบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๖ (แบบ ร.ง.๒) ภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๗ แล้ว แต่สำหรับค่าใช้จ่ายนั้นจะต้องได้รับการรับรองจากที่ประชุมใหญ่ของพรรคผู้ถูกร้องก่อน ซึ่งผู้ถูกร้องได้เรียกประชุมใหญ่สามัญประจำปีของพรรคผู้ถูกร้องในวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๗ แต่เนื่องจากระยะเวลาครบกำหนดส่งเอกสารให้ผู้ร้องในช่วงเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๗ นั้น ได้เกิดวิกฤติทางการเมือง โดยคณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (กปปส.) ได้เข้ายึดศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นที่ตั้งสำนักงานของผู้ร้อง ผู้ถูกร้องไม่ทราบว่าผู้ร้องดำเนินการได้หรือไม่ ผู้ถูกร้อง

- ๖ -

และไปรษณีย์ไม่สามารถเข้าไปส่งเอกสารที่สถานที่ทำการของผู้ร้องได้ ต่อมาวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้ยึดอำนาจการปกครองประเทศและยกเลิกรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และมีประกาศห้ามพรรคการเมืองดำเนินกิจการ ผู้ถูกร้องจึงไม่กล้าส่งเอกสารในนามผู้ถูกร้อง แต่เมื่อได้มีประกาศ คสช. ฉบับที่ ๕๗/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๗ ให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มีผลบังคับใช้ต่อไป ผู้ถูกร้องจึงได้ส่งเอกสารหลักฐานประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินดังกล่าวให้ผู้ร้อง ปรากฏตามหนังสือสำนักงานใหญ่พรรคดำรงไทย ที่ ดท ๐๒ (๒๕๕๘)/๐๒๒ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง ขอส่งรายงานการเงินพร้อมเอกสารประกอบงบการเงิน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔๗ และสำเนาใบเสร็จค่าไปรษณีย์ที่ผู้ถูกร้องส่งหนังสือดังกล่าว รวมทั้งสำเนาใบเสร็จค่าไปรษณีย์ที่ผู้ถูกร้องส่งเอกสารหลักฐานประกอบรายงานการใช้จ่ายเงิน กรณีถือได้ว่าผู้ถูกร้องได้ดำเนินการตามข้อกำหนดมาโดยลำดับ และผู้ร้องก็ได้รับทราบการใช้จ่ายเงินมาเป็นระยะ แต่เนื่องจากเกิดวิกฤติทางการเมือง จึงเป็นเหตุขัดข้องและความจำเป็นในการจัดส่งเอกสารตามที่กฎหมายกำหนด ผู้ถูกร้องจึงไม่มีเจตนาหลีกเลี่ยงที่จะไม่ส่งเอกสารหลักฐานประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินตามที่กฎหมายกำหนด

ผู้ร้องได้ยื่นคำร้อง ฉบับลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘ และฉบับลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘ เพื่อชี้แจงประเด็นที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า ตามที่ผู้ถูกร้องอ้างว่าได้นำส่งแบบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๖ (แบบ ร.ง.๒) ทางไปรษณีย์ด่วนพิเศษ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๗ โดยไม่ได้นำส่งเอกสารหลักฐานประกอบรายงานการใช้จ่ายเงิน เนื่องจากยังไม่ได้รับการรับรองงบการเงินจากที่ประชุมใหญ่ของพรรคผู้ถูกร้อง นั้น ผู้ร้องขอชี้แจงว่า ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๒ ประกอบประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๔ มิได้กำหนดให้พรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ต้องได้รับการรับรองการใช้จ่ายเงินจากที่ประชุมใหญ่พรรคการเมืองแต่อย่างใด และช่วงเวลาที่ผู้ร้องกำหนดให้ผู้ถูกร้องส่งเอกสารหลักฐานประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินภายในวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๗ นั้น สถานที่ทำการของผู้ร้องยังคงปฏิบัติงานได้ตามปกติ มิได้ถูกปิดล้อมหรือเกิดเหตุการณ์วุ่นวายตามที่

- ๓ -

ผู้ถูกร้องกล่าวอ้างจนถึงขนาดที่ผู้ถูกร้องไม่อาจติดต่อประสานกับผู้ร้องได้ ไม่ว่าจะทางไปรษณีย์หรือ โทรสาร และพรรคการเมืองต่าง ๆ ยังสามารถส่งเอกสารได้ตามปกติ นอกจากนี้ ตามที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า ได้ส่งเอกสารหลักฐานประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินตามหนังสือสำนักงานใหญ่พรรคดำรงไทย ที่ คท ๐๒ (๒๕๔๕)/๐๒๒ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๓ มายังผู้ร้อง นั้น ก็เป็นการส่งเอกสาร ในส่วนของงบการเงิน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔๗ ประกอบมาตรา ๔๕ เป็นการนำส่งคนละมาตรากัน และล่วงเลยระยะเวลาที่ผู้ร้องได้ให้ โอกาสผู้ถูกร้องในการนำส่งเอกสารหลักฐานมาแล้ว ผู้ร้องจึงไม่อาจทราบได้ว่าผู้ถูกร้องได้ใช้จ่ายเงิน ที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ถูกต้อง ตามความเป็นจริงหรือไม่ และผู้ถูกร้องไม่ได้ชี้แจงเหตุผลอย่างไร จนเป็นเหตุให้ผู้ร้องยื่นคำร้อง ต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้มีคำสั่งยุบพรรคผู้ถูกร้อง

ต่อมาผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเพิ่มเติม ฉบับลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๘ ยืนยันตาม คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเดิมว่า ผู้ถูกร้องได้จัดส่งเอกสารหลักฐานประกอบรายงานการใช้จ่ายเงิน สนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ไปพร้อมกับเอกสารประกอบงบการเงิน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔๗ ตามหนังสือ สำนักงานใหญ่พรรคดำรงไทย ที่ คท ๐๒ (๒๕๔๕)/๐๒๒ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๓ โดยเอกสาร ประกอบงบการเงินดังกล่าวเป็นเอกสารหลักฐานเดียวกับเอกสารหลักฐานประกอบรายงานการ ใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองที่ผู้ร้องมีหนังสือทวงถาม และผู้ถูกร้องได้ปฏิบัติเช่นนี้ทุกปี ซึ่งศาลได้พิจารณาสั่งให้รับรวมไว้ในสำนวน

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้อง คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา และเอกสารหลักฐานในสำนวนแล้ว เห็นว่า คดีมีข้อเท็จจริงเพียงพอที่จะพิจารณาวินิจฉัยได้แล้ว ไม่จำเป็นต้องทำการไต่สวน จึงให้งดการไต่สวน ตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๓๒ วรรคหนึ่ง และกำหนดประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยรวม ๒ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง มีเหตุยุบพรรคผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕๓ เนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา ๘๒ หรือไม่

- ๘ -

ประเด็นที่สอง ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารของพรรคผู้ถูกร้อง จะจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่หรือเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือมีส่วนร่วมในการจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่อีกไม่ได้ภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕๗ หรือไม่ และหัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้องที่มีส่วนร่วม รู้เห็น หรือปล่อยให้พลละเลย หรือทราบถึงการกระทำความผิดดังกล่าวแล้วมิได้ยับยั้ง หรือแก้ไขการกระทำความผิดดังกล่าว จะต้องถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕๘ หรือไม่

ประเด็นที่หนึ่ง มีเหตุยุบพรรคผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕๓ เนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา ๘๒ หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ถูกร้องได้รับการจัดสรรเงินสนับสนุนตามโครงการและแผนงานจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๑ และได้เบิกจ่ายเงินจากกองทุนดังกล่าวแล้ว ผู้ถูกร้องจึงมีหน้าที่ต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคผู้ถูกร้องในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๗ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๒ ซึ่งการจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งนั้น จะต้องประกอบด้วยแบบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคผู้ถูกร้องในรอบปีปฏิทิน และเอกสารหลักฐานประกอบรายงานนั้นด้วย เพื่อให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถตรวจสอบได้ว่าการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินถูกต้องตามความเป็นจริง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือไม่ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ถูกร้องได้ยื่นเพียงรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคผู้ถูกร้องในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๖ แต่ไม่ได้ยื่นเอกสารหลักฐานประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินดังกล่าว โดยผู้ร้องได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกร้องจัดส่งเอกสารหลักฐานประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ภายในเวลาที่กำหนดแล้ว แต่ผู้ถูกร้องก็ไม่ได้จัดส่งเอกสารหลักฐานประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินของ

- ๕ -

พรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๖ หรือชี้แจงเหตุผลที่ไม่จัดส่งเอกสารหลักฐานแต่อย่างใด อีกทั้งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๒ ประกอบประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๔ ก็มีได้ กำหนดให้พรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ต้องได้รับการรับรองการใช้จ่ายเงินจากที่ประชุมใหญ่พรรคการเมืองก่อน นอกจากนี้ แม้ผู้ถูกร้องจะอ้างว่า ในช่วงเวลาที่ผู้ร้องกำหนดให้ผู้ถูกร้องส่งเอกสารหลักฐานดังกล่าว ได้เกิดวิกฤติทางการเมืองและมีการรัฐประหาร จึงไม่สามารถดำเนินการจัดส่งเอกสารหลักฐานได้ รวมทั้งผู้ถูกร้องไม่แน่ใจว่า พรรคการเมืองจะยังสามารถดำเนินกิจการต่อไปได้หรือไม่ จึงเป็นเหตุขัดข้องและความจำเป็นในการไม่ได้จัดส่งเอกสารหลักฐาน และต่อมาผู้ถูกร้องก็ได้จัดส่งเอกสารหลักฐานแล้ว นั้น จากเอกสารหลักฐานในสำนวนที่ผู้ถูกร้องอ้างส่งศาลรัฐธรรมนูญ คือ สำเนาหนังสือสำนักงานใหญ่ พรรคดำรงไทย ที่ ดท ๐๒ (๒๕๕๕)/๐๒๒ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๗ และสำเนาเอกสารหลักฐานที่ส่งมาพร้อมกับหนังสือดังกล่าว พบว่า เป็นการส่งเอกสารหลักฐานงบการเงินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔๗ ประกอบ มาตรา ๔๕ ซึ่งไม่ใช่การส่งเอกสารหลักฐานประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ตามมาตรา ๘๒ ซึ่งเป็นหน้าที่ที่พรรคผู้ถูกร้องต้องจัดส่ง อันเป็นประเด็นตามคำร้องในคดีนี้ อีกทั้งในช่วงเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๗ ซึ่งอยู่ในระยะเวลาที่ผู้ร้อง กำหนดให้ผู้ถูกร้องส่งเอกสารหลักฐานประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองนั้น แม้จะเกิดวิกฤติทางการเมืองและมีการรัฐประหาร แต่ที่ทำการของผู้ร้องยังคงเปิดทำการและมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานได้ตามปกติ มิได้ถูกปิดล้อมจนถึงขนาดผู้ถูกร้องไม่อาจติดต่อประสานงานกับผู้ร้องได้ ไม่ว่าจะทางไปรษณีย์หรือโทรสาร ปราบกฏตามสำเนาเอกสารการลงรับหนังสือของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ช่วงระหว่างวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๗ ถึงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ซึ่งแสดงว่าพรรคการเมืองต่าง ๆ ยังสามารถส่งเอกสารได้ตามปกติ จึงไม่ถือเป็นเหตุอันสมควรที่ผู้ถูกร้องจะไม่ส่งเอกสารหลักฐานประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองให้ผู้ร้อง ภายในระยะเวลาที่ผู้ร้องกำหนด อันเป็นเหตุให้ผู้ร้องไม่สามารถตรวจสอบการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของผู้ถูกร้องได้ ดังนั้น จึงเป็นกรณีที่ผู้ถูกร้องไม่จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมือง

ในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในระยะเวลา
ที่กฎหมายกำหนด โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร กรณีจึงมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคผู้ถูกร้อง
ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕๓ ประกอบ
มาตรา ๘๒

ประเด็นที่สอง ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารของพรรคผู้ถูกร้อง จะจัดแจ้งการจัดตั้ง
พรรคการเมืองขึ้นใหม่หรือเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือมีส่วนร่วมในการจัดแจ้งการจัดตั้ง
พรรคการเมืองขึ้นใหม่อีกไม่ได้ภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรค
ผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕๓
หรือไม่ และหัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้องที่มีส่วนร่วม รู้เห็น หรือปล่อยปละละเลย
หรือทราบถึงการกระทำความผิดแล้วมิได้ยับยั้ง หรือแก้ไขการกระทำความผิด จะต้องถูกเพิกถอน
สิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคผู้ถูกร้อง
ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕๔ หรือไม่

ข้อที่ต้องวินิจฉัยประการแรกมีว่า ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารของพรรคผู้ถูกร้อง
จะจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่หรือเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือมีส่วนร่วม
ในการจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่อีกไม่ได้ภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญ
มีคำสั่งให้ยุบพรรคผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง
พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕๓ หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐
มาตรา ๕๓ บัญญัติว่า “ในกรณีที่พรรคการเมืองต้องยุบเพราะเหตุอันเนื่องมาจากการฝ่าฝืนมาตรา ๔๒
วรรคสอง หรือมาตรา ๘๒ หรือต้องยุบตามมาตรา ๕๔ ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกรรมการบริหาร
ของพรรคการเมืองที่ถูกยุบไป จะจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่หรือเป็นกรรมการบริหาร
พรรคการเมือง หรือมีส่วนร่วมในการจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่อีกไม่ได้ ทั้งนี้
ภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันที่พรรคการเมืองนั้นต้องยุบไป” นั้น เป็นบทบัญญัติว่าด้วยผลของการ
ฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมาย ซึ่งมีได้ให้อำนาจแก่ศาลรัฐธรรมนูญที่จะสั่งเป็นอย่างอื่น เมื่อมีเหตุให้
พรรคผู้ถูกร้องต้องยุบไปด้วยเหตุที่ฝ่าฝืนมาตรา ๘๒ แล้ว ศาลรัฐธรรมนูญต้องสั่งให้ผู้ซึ่งเคย

ดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารของพรรคผู้ถูกร้อง ตามประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง เรื่อง
ตอบรับการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารพรรคดำรงไทย ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๕ และวันที่
๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งอยู่ในช่วงเวลาที่ได้รับและใช้จ่ายเงิน
สนับสนุนของพรรคการเมืองจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๖
จะจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่หรือเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือมีส่วนร่วม
ในการจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่อีกไม่ได้ภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันที่พรรคผู้ถูกร้อง
ต้องยุบไป

ข้อที่ต้องวินิจฉัยประการที่สองมีว่า หัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้อง
ที่มีส่วนร่วม รู้เห็น หรือปล่อยปละละเลย หรือทราบถึงการกระทำความผิดแล้วมิได้ยับยั้ง หรือแก้ไข
การกระทำความผิด จะต้องถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญ
มีคำสั่งให้ยุบพรรคผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง
พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕๘ หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐
มาตรา ๕๘ บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองใดเพราะเหตุอันเนื่องมาจาก
การฝ่าฝืนมาตรา ๘๒ หรือเหตุตามมาตรา ๕๔ และปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าหัวหน้า
พรรคการเมืองหรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองผู้ใดมีส่วนร่วม รู้เห็น หรือปล่อยปละละเลย
หรือทราบถึงการกระทำความผิดแล้วมิได้ยับยั้ง หรือแก้ไขการกระทำความผิด ให้ศาลรัฐธรรมนูญ
สั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคการเมืองและกรรมการบริหารพรรคการเมืองนั้น
มีกำหนดเวลาห้าปีนับแต่วันที่คำสั่งให้ยุบพรรคการเมือง” ด้วยเหตุที่พรรคผู้ถูกร้องมีหน้าที่ต้องจัดทำ
รายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้เป็นไปตามมาตรา ๘๒
โดยการรายงานการใช้จ่ายเงินจะต้องกระทำโดยหัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรค ซึ่งมีอำนาจ
หน้าที่ในการดำเนินกิจการของพรรคเพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติว่า
“ให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินกิจการของพรรคการเมือง
ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย นโยบายพรรคการเมือง ข้อบังคับพรรคการเมือง และมติของ
ที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมือง ด้วยความรอบคอบ ระมัดระวังและซื่อสัตย์สุจริตเพื่อประโยชน์ของ

- ๑๒ -

ประเทศและประชาชน และต้องส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในพรรคการเมือง” และวรรคสามที่บัญญัติว่า “กรรมการบริหารพรรคการเมืองต้องรับผิดชอบร่วมกันในบรรดามติของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง และในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง ตามข้อบังคับพรรคการเมืองและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้” ซึ่งเป็นหลักกฎหมายที่ให้กรรมการบริหารพรรคการเมืองต้องรับผิดชอบร่วมกันในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามข้อบังคับพรรคการเมืองและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองนี้ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า พรรคผู้ถูกร้องไม่ได้รายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคผู้ถูกร้องในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ให้ถูกต้องตามที่ อันเป็นการปล่อยปละละเลย และงดเว้นการกระทำตามที่ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๒ โดยมีข้อเท็จจริงและพฤติการณ์แห่งคดีดังกล่าวข้างต้น ถือได้ว่าเป็นกรณีที่มีเหตุและพยานหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า หัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้องมีส่วนร่วม รู้เห็น หรือปล่อยปละละเลย หรือทราบถึงการกระทำดังกล่าวแล้วมิได้ยับยั้ง หรือแก้ไขการกระทำเกี่ยวกับการรายงานดังกล่าว จึงมีคำสั่งให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้อง ตามประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง เรื่อง ตอบรับการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารพรรคดำรงไทย ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๕ และวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นผู้ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในช่วงเวลาที่พรรคผู้ถูกร้องได้รับและใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๖ มีกำหนดเวลาห้าปีนับแต่วันที่คำสั่งยุบพรรคผู้ถูกร้อง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคดำรงไทย ผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๓ ประกอบมาตรา ๘๒ และให้ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้องตามประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง เรื่อง ตอบรับการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารพรรคดำรงไทย ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๕ และวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๖ จะจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่หรือเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือมีส่วนร่วมในการจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่อีกไม่ได้ภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคผู้ถูกร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๓ และเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งหัวหน้าพรรค

- ๑๓ -

และกรรมการบริหารของพรรคผู้ถูกร้องตามประกาศนายทะเบียนพรรคการเมืองดังกล่าวข้างต้น
มีกำหนดเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคผู้ถูกร้องตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕๘

- ๑๔ -

(คำวินิจฉัยที่ ๑/๒๕๕๘)

(นายจรัญ ภัคดีชนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายเจติมพล เอกอรรุ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายซัช ชลวร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุพจน์ ไข่มุกด์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ